

Georg Radow

Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Georgius Radovius, I.U.D. ac Prof. Publ. Ad Gloriosissimum Jesu Christi Resurgentis Triumphum, pie ac devote celebrandum, Omnes Omnium Ordinum Cives Academicos Sedulo invitat & exhortatur : [P.P. Rostochii sub Sigillo Rectorat ... XXII. Mart. Anno M. DC. LXVIII.]

Rostochi[i]: Kilius, [1668]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn735670668>

Druck Freier Zugang

PROGRAMMA

^{Quo}
RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

GEORGIUS RA-
DOVIUS, J.V.D.

ac Prof. Publ.

Ad

GLORIOSISSIMUM

JESU CHRISTI
RESURGENTIS
TRIUMPHUM,

piè ac devotè celebrandum,

Omnes Omnium Ordinum Ci-
ves Academicos

Sedulò invitat & exhortatur.

ROSTOCHI,

Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typographi,

112.

Triumphorum apud omnes gentes pompa semper ingens fuit, & tumma solennitas. Enimverò post reportatam ab hostibus victoriam reduces factos Imperatores, bellivè Duces, victricibus corollis, ovationibus, laudumquè præconiis exceptos, statuis, obeliscis palmaribus decoratos, solennibus festis honoratos esse, non sacrarum saltim sed & profanarum

historiarum monumenta testantur. Ex illis constat, Gedeoni, Davidi, Samsoni Judaicam gentem acclamavisse epinicia. In istis Jasonis ex Colchide vellus aureum vendicantis fortitudo; Herculis *Αλεξικακ* & monstrorum domitoris labores & victoriæ deprædicantur; innumeri item Romanorum triumphî celebrantur. Pompejus Magnus victor omnium, quas adierat, gentium, Romam reversus, quot partes orbis sunt terrarum, totidem fecit monumenta victoriæ suæ. De proscriptis Africanis triumphatorem, equorum loco, elephantis usum esse, auctor est Plinius; cujus magnificentiam Antonius superaturus, Pharsalicâ Victoriâ tumidus, Leones currui triumphali præfixit. Claudius, Græcis in potestatem redactis, Romam, dirutâ mœniorum parte, albis Caballis vectus; veste purpureâ stellulis distinctâ, & intertextâ coronâ redimitus, manu dextra Pythiam tenens, Urbem ingressus, crocò per plateas sparsò, victimis cæsis,

sis, divini numinis instar à populo adoratus est. Fabius Gurges de Samnitibus triumphans, eorundem Ducem Pontium Herennium; Cajus Marius Jugurtham victos victosquè duxerunt, Romanquè intrantes, coronis victricibus cincti claruerunt. Quintus Flaminius victorià adversus potentissimum hostem, Philippum Macedonem, obtentâ, Thessaliâ oppugnatâ, mille & ducentis civibus ex Achæorum potestate liberatis, prælatâ peltâ & sarissâ Macedonicâ triumphum famosissimum egit. Augustus bellis civilibus externisque magno labore ac prudentiâ confectis & compositis, pacem terrâ mariquè obtinuit, ac, decernentibus Romanis, non humanâ, sed divinâ quadam reverentiâ ac honore affectus est. Arcus triumphalis Tito Vespasiano, de Judæis triumphanti, exstructus, Romæquè propè Marcelli theatrum positus, celebrior est, quàm ut memorari indigeat. Non tantùm autem hos ipsos omnes, sed &, qui prætereà nominari è Romulidum gente poterant & merebantur, Papirios sc. Scipiones, Emilios, Metellos, Syllam, Lucillum, L. Siccinum sive Siccinum dentatum &c. magnitudine & numero victoriarum Cæsar superavit; Qui in Galliâ bellum gerens, unico decennio (Plutarchus refert) eoque nec dum pleno, Urbes octingentis plures, cepit; populos trecentos subegit; cum ter millies millibus hostium congressus, diversis præliis tertiam eorum partem interfecit, superstites in potestatem redegit; ipsum etiam Pompejum (cujus suprâ meminimus) Pharsalico prælio fudit ac vicit; bellisque tandem omnibus sine imposito, quinquies, uti Svetonius Auctor est, triumphavit. At verò quemadmodum Cæsar cæteros, sic ipsum vicissim Moses victoriâ ac triumpho antecelluit; transitu nimirum per mare rubrum, quo tot animarum millia liberata, tot hostium millia submersa, & tandem populus Israeliticus, nube & ignitâ columnâ ducibus, in terram promissam gloriosissimè deductus est.

Ceterum si vel hanc ipsam etiam, & omnes præterea omnium
ætatum victorias, spolia, trophæa, cum hodierni dici festivi-
tate ac triumpho contuleris, vilescere continuo prima illa,
& minorum stellarum instar, majoris solis jubare obnubilari,
imo, veluti umbram, penitus evanescere sentias. Enimverò
qui hodiè è mortuis redivivus victor est, CHRISTUS JESUS,
non orbem tantum universum, sed & orbem sibi subjecit,
ejusquè claustra perrumpens, quicquid erat infernalium ex-
ercituum, adeò profligavit, ut uno ictu quatuor validissimos
hostes vicerit; peccatum, mortem, infernum, mundi hujus
Principem. Et quidem triumphus hic eò est mirabilior &
rarior, quod non Cataphractorum validâ manu, multisquè
militum Legionibus accitis, sed Servatore solo torcular cal-
cante; non stratagemate, sed apertissimo Marte obtentus sit.
Descendit solus; ascendit & resurrexit magno beatorum
agmine stipatus; quos inter Adamum etiam protoplastum
fuisse, Epiphanio relatum est. Expedire præclara adeò fa-
cinora nec Seraphim, Cherubimve, nec tota Angelica Co-
hors; Imo verò nec Enochî coram Deo integritas, nec Noa-
chi justitia, nec Abrahamæ fiducia, nec Mosis sanctitas, nec Da-
vidis pietas, nec Salomonis sapientia valuit. Solus repertus
est geminæ substantiæ Heros, tam fortes hostium impetus su-
stinere, & iram Jehovæ sedare qui poterat. Solus hic mira-
culosam hanc victoriam sibi vindicat, nec est quisquam, cui
vel tantillum laudis inde debeatur. Achillem de hostibus
triumphantem deprædicat Homerus, sed ita deprædicat, ut
insimul ad mortis præsagium exhorruisse, annotet. Achilles
noster, mortem non modò non expavit, vel timuit, sed ean-
dem potius comminuit, contrivit & absorpsit; idemquè pro
spoliis ac marubiis non arbusculam balsami, aut imaginem
suam gemmis decoratam, uti Cn. Pompejus; non signa ærea,
ut L.

ut L. Mummius; non exanime corpus Cleopatrar, uti Augustus; sed mortis spicula, palmam pacis, omnesque infernales cohortes in triumphum ducens, Osee illud in clamavit: Ero pestis tua, O mors! & morsus tuus, O inferne! Huic itaque victori & Redemptori nostro Abrahamicum, Mosaicum & Israeliticum Epinicion accinamus: *Dexteratua, Domine, magnifica apparuit in fortitudine tua; Dextera tua, Domine, percussit inimicos nostros.* Postulat id paschaliu horum dierum natura, & solennissima festivitas; quam ut ritè ac legitimè celebremus, & vitam ei convenientem congruentemque instituamus, cum omnium, ad quos beneficii hujus sensus ac fides pervenit; tum eorum verò præcipuè interest, qui ex professo & studio peculiari, Christianæ pietati, honestati, virtuti & bonis literis operam suam addixerunt. Consistit jam verò ista veri Christianismi, atque hujus festi rectè celebrandi ratio in duabus præcipuè partibus, quas ipse nobis Apostolus commendat, cum in I. ad Corinth. cap. V. vers. 8. ait: *Festum celebremus non in fermento veteri, nec in fermento malitiæ & versutiæ, sed in panibus fermento carentibus, h. e. sinceritate & fide.* Nimirum vult verè à nobis, qui Christiani ut perhibemur, ita esse debemus, præstari, quod in Paschæ Ceremoniis per umbram & figuram indicabatur: ut, sicut illis, mactato agno, nefas erat, ullum fermentum domi habere, à quo etiam, novo quodam vitæ genere, totos septem dies abstinebant; ita nos hodiè, Christi sacrificii, semel peracti, participes facti, totam vitam in justitiâ & integritate consumamus. Id autem fieri minimè potest, si fermentum domi nostræ inveniatur, i. e. nisi & ipsi studeamus morum vitæq; innocentia, & contra omne impurum, omne nefas, ac damnabile facessere à nobis jubeamus. Hac igitur duo à nobis quoque requiruntur hoc maximè festivo tempore, hujusque temporis occasio-

ne, totâ vitâ: Unum, ut omnem impietatem abnegemus, omnem nequitia & malitia turpitudinem rejiciamus: alterum, ut veritatem doctrinae sectemur, & Redemptoris nostri, in veritate & sinceritate ambulantis, vestigia proni adoremus, & alacriter, sine ullâ, quantum in nobis est, tergiversatione sequamur. Qui quidem ipse *mortuus & sepulchro conditus est*, secundum scripturam; verum tertiâ die in vitam revocatus, *morti deinceps non est obnoxius: ita & nos per baptismum sepulti sumus cum Christo in mortem, ut veluti is à morte excitatus est per gloriam Patris, pariter ipsi etiam, à somno seu veterno, imò à morte vitiorum experrecti, in novitate vite ambulemus.* Rom. VI. Non defuerunt equidem omni ævo, qui gloriosam Christi victoriam cum Chiliaftis in sinistram sensum detorquebant, vel cum Atheniensibus, ut est in actis Apostolorum, contemnerent ac irriderent; nec desunt hoc seculo *à deo* & improbi, qui Bacchi orgiis, & cotidianis Cyclopicis conflictibus, & bestialibus vociferationibus Paschalia sacra turbant. At horum petulantiam & proterviam in primitivâ Ecclesiâ graviter & severè coercitam legimus. Rufinus sanè de Philippo Arabe, primo Christiano imperatore, refert: Eum ipsum, ob neglectas vigilias paschales à Fabiano Episcopo communionem pulsam & ad publicam poenitentiam, agenda adactum fuisse. Imperatores quoquè piissimis constitutionibus suis hodiernam festivitatem pœnis, quibus unquam poterant, maximis ab omni profanatione vindicare. Leo & Anthemius Amasio Præfecto rescripserunt: Sacros hosce dies majestati divinæ dicatos, nullis volumus voluptatibus occupari; nec ullis exactio num vexationibus violari: sileat horrida vox Præconis; advocatio delitescat; certamina circensia, aliaquè lacrimosa ferarum spectacula cessant. Theodosius Imperator, septem, qui præcedunt
& sequun-

& sequuntur Pascha, dies, sine strepitu peragi debere constituit. His adeo gravibus mundanorum Imperatorum, ex summi ac celestis Imperatoris mandato promulgatis Ordinacionibus, lubentes & ovantes pareamus; Eucharistica sacra & hostimenta Palmaria Triumphatori nostro mactemus; Thymiamata precum pro salute utriusq; Reip. eidem offeramus; trophæa syndone puræ mentis involvamus, aromatibus pœnitentiæ inungamus, novo monumento cordis defæcati includamus. Apud Ægyptios statuam Sethonis in memoriam miraculosæ Victoriæ, contra Senacharibum obtentæ, erectam fuisse Herodotus memorat, cum hac inscriptione: *in me intuens, pius esse discite.* Germanos prælium ingressuros, Herculis simulachrum prætulisse, idquæ intuentes, animos ad pugnandum incitasse, memoriæ proditum esse novimus. Nos militiam togatam precibus & piis meditationibus exercentes, amaturam, si quæ imminere cervicibus nostris; aut cingerenos queat; avertere satagentes, pacem anhelantes, in Triumphatorem oculos animosquæ majore confidentia & spe certissimâ meritò defigimus; sanguine ejusdem pro nobis effuso non domus postes, sed animarum parietes tingimus, omninò scientes, nos tali clypeo munitos adversus hostium insultus tutos & securos fore; quin vel in medio inimicorum, & inter tripodes, ut Psalmista ait, constitutos, placidè dormituros, optatâq; pace fruituros esse. Ad hanc militiam omnes, quotquot sub Academicis vexillis militant, sedulo & animitus cohortor: inprimis moneo, ut hisce feriis non popinas, in quibus vitiiis desudascitur, sed Ecclesias, in quibus triumphale melos Redemptori nostro accinitur, frequentes invisant; non ensibus aut frameis, sed piis votis & meditationibus confligant; prava consortia devitent, periculosos congressus fugiant. Quæ enim ceteroqui non fermentata

mentata sinceritas foret, vino, vel liquore quovis alio corpus implere ad ambas usquè aures, & auræ divinæ particulam coobruere, vel & extinguere? repletum & ebrium interdium ambulare; clamore vias incendere, quietem turbare, nec ægrotantibus quidem parcere? Veneri implicari, adulterinisquè amoribus; gladiis primùm silices, deindè homines aggredi; pugnare ex provocatione, vel & sine eâ, intra pomæria, extra pomæria? sine metu, sine pudore, membrorum alienorum adfectare mutilationem, suorum integritatem periculo exponere; ipsam adeò vitam in extremâ tegulâ, imò in acie novaculæ, quod ajunt, positâ, orco devovere? Hæc, & hujus generis alia, forent profectò, si quidem ampliùs, more sive, committerentur, ipsum illud verus malitiæ & nequitia fermentum; quod nisi, contrariam modestiæ, probitatis, pietatis, & quarumvis aliarum virtutum viam (ad quam arripiendam paternè adeò jamjam abhortabamur) ingressi, expurgaverimus atquè ejecerimus, nemo sibi persvadeat, solennitatem hujus festi rectè ac decenter celebratum, vel sinceritatis & veritatis panibus non fermentatis locum facillè concessū iri. Nō enim sanè resurget in nobis novus homo, nisi vetus moriatur; non prodibit Spiritus novitas, nisi mortua sepeliatur priùs carnis vetustas. Verbo; non erimus Cives Ecclesiæ triumphantis, nisi priùs in hac vitâ militemus bonam militiam, fidemquè & rectam conscientiam in sinceritate & veritate retineamus. Felix, qui partem habet in resurrectione primâ, in eum mors secunda nihil habitura imperii.

P.P. Rostochii sub Sigillo Rectorat. ipso
Paschali die, qui est XXII. Mart.
ANNO M. DC. LXVIII.

& sequuntur Pascha, dies, sine strepitu
tuit. His adeo gravibus mundanorum
mi ac celestis Imperatoris mandato pro
nibus, lubentes & ovantes pareamus;
hostimenta Palmaria Triumphatori no
miamata precum pro salute utriusq; Re
trophæa syndone puræ mentis involvat
nitentia inungamus, novo monument
cludamus. Apud Ægyptios statuum Se
miraculosæ Victoriæ, contra Senachar
ctam fuisse Herodotus memorat, cum h
intuens, pius esse discite. Germanos præli
culis simulachrum prætulisse, idquæ in
pugnandum incitasse, memoriæ proditu
militiam togatam precibus & piis medi
tes, amaturam, si quæ imminere cervic
gerenos queat; avertere satagentes, pa
Triumphatorem oculos animosquæ m
spe certissimâ meritò defigimus; sangu
bis effuso non domus postes, sed anima
mus, omninò scientes, nos tali clypeo m
stium insultu tutos & securos fore; quin
corum, & inter tripodes, ut Psalmista ait
dè dormituros, optatâq; pace fruituros es
omnes, quotquot sub Academicis vexi
& animitus cohortor: inprimis moneo,
popinas, in quibus vitiis desudascitur, s
bus triumphale melos Redemptori no
quentes invisant; non ensibus aut fram
meditationibus confugiant; prava cons
culosos congressus fugiant. Quæ enim

ere confi
m, ex sum
Ordinatio
ca sacra &
aus; Thy
fferamus;
atibus pæ
facati in
memoriam
ntæ, ere
one: *in me*
ros, Her
nimos ad
imus. Nos
exercen
; aut cin
ntes, in
dentia &
n pro no
es tingi
ersus ho
io inimi
s, placi
militiam
t, sedulo
iis non
, in qui
ur, fre
voris &
nt, peri
non fer
mentata

